

ВІТАННЯ

**ЮВІЛЕЙ ЧЛЕНА-КОРЕСПОНДЕНТА НАПРН УКРАЇНИ
ОЛЕКСАНДРА ПАВЛОВИЧА КОЦЮБИ (ДО 75-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)***

Олександр Павлович належить до когорти видатних особистостей-державотворців сучасності, які відіграли визначну роль у становленні незалежності України. За влучним висловом відомого українського державного діяча та вченого Михайла Грушевського, саме такі люди «створять історію».

Масштаб його багатогранної особистості – вченого і викладача, законотворця, громадського і політичного діяча – яскраво проявився у переломний доленосний час історії України.

У пам'яті всіх українців він закарбувався як автор Альтернативного Закону України про вибори органів народовладдя, на основі якого у 1989 р. було змінено тогочасний виборчий закон, завдяки чому 4 березня 1990 р. проведено перші демократичні вибори до українського парламенту.

Олександр Павлович Коцюба виступив також ініціатором розробки і прийняття Декларації про державний суверенітет України (1990 р.), ідеологом й співавтором проекту Концепції нової Конституції України (1991 р.), співавтором проекту нової Конституції України (1991–1993 рр.), розробником норм та положень Конституції про гарантії, захист прав і свободи людей; ініціатором розробки розділу «Суспільство і держава» у проекті нової Конституції України.

Із часу обрання у 1990 р. народним депутатом України по Радянському виборчому округу м. Києва активно включився у законотворчу роботу та організаційне забезпечення діяльності Верховної Ради України, працював головою Комісії з питань законодавства і законності, членом Президії Верховної Ради України, членом Конституційної комісії, головою Комісії судової реформи в Україні; з 1995 р. по 1999 р. – радником першого заступника Голови та Голови Верховної Ради України.

Упродовж роботи в парламенті також брав участь у розробці Договору між Україною і Росією (1990 р.), Земельного кодексу України (1990 р.), законів «Про Конституційний Суд України», «Про прокуратуру України», положень Концепції нової Конституції «Про Президента України», Концепції судово-правової реформи, зауважень і пропозицій до проекту Конституції Автономної Республіки Крим тощо.

За його ініціативою було здійснено ряд важливих заходів. Зокрема, Президія Верховної Ради України прийняла постанову від 18 березня 1991 р. «Про проведення республіканської конференції на тему «Концепція і принципи нової Конституції Української РСР». За результатами конференції, яка відбулася 18–20 квітня 1991 р., було сформовано ряд конкретних рекомендацій. Комісією з питань законодавства і законності Верховної Ради України в грудні 1992 р. було організовано і разом із Верховним Судом та Міністерством юстиції України проведено I з'їзд суддів України; а також вироблено основи проекту Закону України «Про статус суддів і судочинство». Президією Верховної Ради України спільно з Інститутом держави і права ім. В. М. Корецького АН України, Академією правових наук України і Спілкою юристів України було проведено науково-практичну конференцію «Правова система України: теорія і практика» (7–8 жовтня 1993 р.) та інші важливі заходи із становлення нової правової системи України.

Стрижневі напрями наукової діяльності О. П. Коцюби – земельне, екологічне, конституційне, господарське, римське право та філософія права, проблеми розвитку громадянського суспільства за античних часів, Київської Русі, козаччини. Олександр Павлович започаткував новий напрям науки – правологію.

У його доробку – понад 200 наукових праць, серед яких: «Защита прав колхозников в суде» (у співавт., 1974 р.), «Личное землепользование граждан» (1984 р.), «Юридический словарь о землепользовании граждан, коллективном садоводстве и огородничестве» (1988 р.), «Почему не решается конституционное обеспечение экономической реформы в СССР?» (1990 р.), «Спочатку було слово – правове слово» (1998 р.), «Систематизація законодавства в Україні: проблеми теорії і практики» (у співавт., 2000 р.), «Організація та діяльність промислово-фінансових груп в Україні» (у співавт., 2000 р.), «Новітні проблеми філософії права з питань прав і свобод людини» (2002 р.), «Правологія – наука третього тисячоліття, або новітня ідеологія прав, свобод і обов'язків людини» (2003 р.), «Збірник нормативних актів по навчальній дисципліні «Земельне право» (у співавт., 2000 р.), Збірник навчально-методичних матеріалів з курсу «Конституційне право», «Земельне право», «Основи римського

* Редакційна колегія не практикує вітання ювілярів на сторінках журналу, однак для Олександра Павловича Коцюби, який є одним із чільних творців Української держави, зроблено виняток.

цивільного права» (2002–2003 рр.), посібник «Земельне право» (2004 р.), стаття «Методологічні основи приватного права» (2004 р.), «Екологічна енциклопедія: Т. 3» (у співавт., 2007 р.).

Водночас Олександр Павлович брав активну участь у створенні літописних творів: Декларація про державний суверенітет України (2010 р.); AVE, UKRAINA! Декларація про державний суверенітет України. 1990–2010 в трьох томах (2011 р.); книг – «Здобуття незалежності України 1991» у двох томах (2011 р.); «Суд честі» і літопису: аналітична хроніка «Незалежна Україна – залежна Руїна» (1989–2013) (2013 р.); «Козацьке братство. Лицарі України» (Братислава, 2014 р.).

Олександр Павлович органічно поєднує наукову, громадську та політичну діяльність із викладацькою роботою, стаж якої перевищив 55 років. Зокрема, із 2000 р. до 2002 р. працював заступником директора Інституту приватного права і підприємництва Академії правових наук України (нині – НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України). Із 2000 р. до 2004 р. – деканом юридичного факультету Академії муніципального управління, завідувачем кафедри цивільно-правових дисциплін, а з 2003 р. до 2011 р. – завідувачем кафедри економіко-правових дисциплін та земельного права.

Олександр Павлович нагороджений орденами «За заслуги» III ступеня (1997 р.), «Знаком Пошани», Почесною грамотою Верховної Ради України «За особливі заслуги перед Українським народом» (2011 р.) та відомчими відзнаками. У 2009 році йому було присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України».

Редакційна колегія та колектив редакції журналу «Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України» щиро вітають Олександра Павловича з ювілеєм та бажають йому міцного здоров'я, активного довголіття, благополуччя, злагоди в родині, нових творчих досягнень та плідних справ на благо Вітчизни!